

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräissä Suomen sotiin
liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräissä vuosien 1939 - 1945 sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden henkilöiden kuntoutuksen järjestämisestä. Kuntoutus koskisi sellaisia lakiehdotuksessa tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvia henkilöitä, joilla ei ole veteraanikuntoutukseen oikeuttavia tunnuksia. Kuntoutukseen hyväksyminen edellyttäisi pääsääntöisesti Sota-arkiston myöntämää todistusta tässä laissa tarkoitettuun palveluun

osallistumisesta.

Kuntoutuksen järjestämiseen liittyvästä hallinnosta vastaisi Valtiokonttori. Toiminnan rahoitus hoidettaisiin Raha-automaattiyhdistyksen tuottovaroilla.

Esitys liittyy vuoden 1998 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Vuosien 1939 - 1945 sotiin osallistuneista voivat voimassa olevan lainsäädännön perusteella sotilasvammalainsäädännön nojalla kuntoutukseen oikeutettujen lisäksi saada kuntoutusta vain rintamaveteraanit rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) mukaisesti. Rintamaveteraanilla tarkoitetaan henkilöä, jolle on annettu rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai rintamatunus kyseisiä tunnuksia koskevien asetusten (772/1969, 554/1978 ja 256/1988) mukaisesti. Tunnusten haku aika on päättynyt 31 päivänä joulukuuta 1994.

Rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain mukaiseen kuntoutukseen otettavat hyväksyy se kunnan monijäseninen toimielin, joka huolehtii kansanterveystyön toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä, tai toimielimen alainen viranhaltija. Rintamaveteraanin, jolla ei ole pysyvää asuinpaikkaa Suomessa, hyväksyy kuntoutukseen Valtiokonttori. Kuntoutusta voivat antaa yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitetut palvelujen tuottajat ja itsenäiset ammatinharjoittajat, terveyskeskukset, erikoissairaanhoidoissa (1062/1989) tarkoitetut sairaalat ja niistä erillään olevat toimintayksiköt sekä Helsingin yliopistollisesta keskussairaalasta annetussa laissa (1064/1989) tarkoitetut toimintayksiköt.

Kuntoutukseen liittyvät kustannukset korvataan rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain alkuperäisen sanamuodon mukaan valtion vuotuisen talousarvioon tarkoitusta varten varatuista määrärahoista. Vuodesta 1994 kustannukset on kuitenkin korvattu vuosittain annettujen väliaikaisten säännösten perusteella pääosin Raha-automaattiyhdistyksen tuottovaroista. Vuodelle 1997 tarkoitusta varten on varattu kaikkiaan 170 miljoonaa markkaa, josta 165 miljoonaa markkaa Raha-automaattiyhdistyksen varoista. Valtiokonttori jakaa määrärahan kunnille ja siltä osin kuin on kysymys matkakustannusten korvaamiseen tarkoitetuista varoista, Kansaneläkelaitokselle.

Suomen sodissa vapaaehtoisesti palvelleet

ulkomaalaiset, joille on myönnetty ulkomalaisen rintamasotilastunnuksesta annetun asetuksen (418/1992) mukainen ulkomalaisen rintamasotilastunnus, ovat voineet saada kuntoutusta yhden kerran ulkomaalaisten vapaaehtoisten rintamasotilaiden kuntoutuksesta ja rintamarahasta annetun lain (1027/1992) perusteella. Tunnuksen haku aika on päättynyt 31 päivänä joulukuuta 1994 ja lain voimassaolo 31 päivänä joulukuuta 1996. Lain mukaiset tehtävät hoiti ensin taturmavirasto ja sen lakkauttamisen jälkeen Valtiokonttori noudattaen soveltuvin osin, mitä rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetussa laissa säädetään.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Lakiehdotuksen tarkoituksena on mahdollistaa kuntoutuspalvelujen järjestäminen niille eräissä vuosien 1939 - 1945 sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleille, joilla ei ole rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetussa laissa edellytettyjä rintamaveteraanitunnuksia. Heille ei myönnettäisi erillisiä tunnuksia vaan todistus laissa tarkoitettuun palvelukseen osallistumisesta.

Ehdotuksen tavoitteena on sellainen kuntoutusjärjestelmä, jossa kuntoutuspalveluja voitaisiin järjestää sellaisille, pääsääntöisesti ilman mitään tunnusta oleville, puolustusvoimien palveluksessa olleille, jotka joutuivat palvelemaan kaikkein raskaimmissa ja vaarallisimmissa tehtävissä ja olosuhteissa. Järjestelmän hallittavuuden varmistamiseksi kohderyhmät on pyrittä määrittelemään samalla myös siten, että palvelua koskevat todist tiedot olisivat mahdollisimman selkeät ja helposti saatavissa.

Kuntoutuksen hallinto ja rahoitus on tarkoitus hoitaa erillään rintamaveteraanikuntoutuksesta. Sen sijaan kuntoutus toteutettaisiin käytännössä samansisältöisenä ja pääsääntöisesti samoissa toimintayksiköissä kuin veteraanikuntoutuskin. Kuntoutuksen hallinnoinnista vastaisi kokonaisuudessaan Valtiokonttori. Toiminnan rahoitus hoidettaisiin Raha-automaattiyhdistyksen tuottova-

roin. Kuntoutusta annettaisiin vuosittain tar-
koitusta varten myönnettävän määrärahan
rajoissa.

3. Esityksen vaikutukset

Ehdotetun lain soveltamisalaan kuuluvien
ja kuntoutusta käytännössä hakevien määrää
ei ole mahdollista arvioida täsmällisesti. Jär-
jestelmän piiriin voidaan kuitenkin arvioida
tulevan enintään 20 000 henkilöä. Poistuman
myötä lukumäärä vähenee nopeasti. Kuntou-
tuksen kustannukset kuntoutettavaa kohti
olisivat samaa tasoa veteraanikuntoutuksen
kanssa. Järjestelmän vuotuiset kustannukset
määräytyisivät tarkoitukseen kulloinkin
myönnettävien varojen mukaan. Vuotta 1998
koskevassa valtion talousarvioesityksessä la-
kiehdotuksessa tarkoitettuun kuntoutukseen
on esitetty 5 miljoonaa markkaa momentilla
33.92.58. Määrärahalla voitaisiin kuntouttaa,
laskettaessa yhdestä kuntoutettavasta aiheu-
tuvat kustannukset veteraanikuntoutusta vas-
taavalla tavalla, noin 700 - 800 henkilöä.

Palvelukseen osallistumisesta annettavia
todistuksia koskevien hakemusten käsitte-
lyyn liittyvä Sota-arkiston lisävoimavaratar-
ve on tarkoitus hoitaa hallinnon sisäisillä
siirroilla.

4. Asian valmistelu

Eduskunta on vastauksessaan hallituksen
esitykseen vuoden 1995 talousarvioksi edel-
lyttänyt selvitettäväksi mahdollisuudet tarjota
kuntoutuspalveluja myös ilman rintamavete-
raaneille myönnettyä tunnusta oleville, eri-
laisissa sodanajan tehtävissä palvelleille kan-
salaisryhmille. Asian taustalla ovat eduskun-

nassa jätetyt lakialoitteet rintamasotilas- tai
vastaavan tunnuksen myöntämisestä vuoden
1926 ikäluokkaan kuuluville sekä sodan jäl-
keen merimiinojen raivaukseen osallistuneil-
le.

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta
on sosiaali- ja terveysministeriölle 25 päivänä
huhtikuuta 1997 osoittamassaan kirjeessä
kiirehtinyt ministeriötä antamaan lakiesityk-
sen vuoden 1998 talousarvioon liittyen.

Asian valmistelu perustuu sosiaali- ja ter-
veysministeriön asettaman selvitysmiehen
ehdotuksiin ja niistä annettuihin lausuntoi-
hin.

Esityksen jatkovalmistelu on tehty virka-
työnä sosiaali- ja terveysministeriössä. Laki-
luonnoksesta on pyydetty lausunto oikeusmi-
nisteriöltä, puolustusministeriöltä, valtiova-
rainministeriöltä, Sota-arkistolta, Valtiokont-
torilta, Raha-automaattiyhdistykseltä, Mii-
nanraivaajakilta ry:ltä, Rintamamiesveteraa-
nien liitto - Frontmannaveteranernas förbund
ry:ltä, Rintamanaisten Liitto ry:ltä, Sotainva-
lidien Veljesliitto ry:ltä, Suomen Sotavete-
raaniliitto ry:ltä, Veteraanit 1926:lta ja Kri-
gets tjugosexor rf:ltä. Lausunnoissa esitetyis-
tä kannanotoista useimmat ovat koskeneet
puolustusvoimien koulutuskeskuksissa ase-
velvollisuuslain (219/1932) nojalla palvellei-
den sisällyttämistä lain piiriin.

Lausunnoissa esitetyt muutosehdotukset on
otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy valtion vuoden 1998 talous-
arvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväk-
si sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. *Lain soveltamisala.* Pykälässä määri-
teltäisiin kuntoutukseen oikeutetut henkilö-
ryhmät. Lakiehdotuksessa tarkoitettua kun-
toutusta voisivat pykälän 2 momentin mu-
kaan saada ensinnäkin ne, joille olisi myön-
netty rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai

rintamatunnus, jos he olisivat hakeneet täl-
laista tunnusta sen hakemiselle säädetystä
määräajassa eli vuoden 1994 loppuun men-
nessä. Kuntoutusta voitaisiin myös antaa
Suomen joukoissa vuosien 1939 - 1945 so-
tien aikana vapaaehtoisina palvelleille sellai-
sille ulkomaalaisille, jotka asuvat Suomessa
tai entisen Neuvostoliiton alueella. Oikeus

koskisi sekä niitä, jotka ovat saaneet ulkomaalaisen rintamasotilastunnuksen, että niitä, jotka olisivat saaneet kyseisen tunnuksen, jos olisivat sitä määrääjässä hakeneet. Ehdotetulla kuntoutuksella olisi ulkomaalaisille vapaaehtoisille lain 3 §:ssä mainitun yleisen tavoitteen ohella myös palkitseva ja tunnustuksellinen merkitys.

Kuntoutusta voisivat ehdotuksen mukaan saada myös henkilöt, jotka vuosina 1945 - 1952 osallistuivat puolustusvoimien alaisina merimiinojen raivaukseen tai raivausesteiden purkamiseen merivoimien alusyksiköissä tai maamiinojen raivaukseen Pohjois-Suomessa. Vastaavasti lain soveltamisalaan kuuluisivat ne, jotka sotien aikana palvelivat sairaanhoitotehtävissä puolustusvoimien hoitopaikoissa. Puolustusvoimien hoitopaikkoja olivat esimerkiksi sotasairaalat, kenttäsaairaalat ja sairasjunat. Palvelu mainituissa tehtävissä on tapahtunut olosuhteissa, joita voidaan pitää erityisen vaarallisina tai erityisen raskaina. Sairaanhoitotehtävissä palvelleilla tarkoitettaisiin esimerkiksi lääkärinä, sairaanhoitajana, apuhoitajana tai lääkintälottana hoitotehtäviin osallistuneita, ei esimerkiksi terveydenhuoltoon liittyneissä hallintotehtävissä toimineita.

Kuntoutusta voitaisiin lisäksi antaa niille, jotka ovat palvelleet sotien aikana puolustusvoimien koulutuskeskuksissa asevelvollisuuslain nojalla määrättyinä. Valtaosa lain soveltamisalaan lainkohdan nojalla tulevista olisi koulutuskeskuksissa vuonna 1944 palvelleita, koska tätä aikaisempina sotavuosina palvelleet joutuivat pääsääntöisesti rintamalle ja ovat sitä kautta voineet saada veteraanikuntoutukseen oikeuttavan tunnuksen. Palvelusta on pidettävä erityisesti henkisesti raskaana. Siihen liittyi myös vuonna 1944 palvelleiden kohdalla erityisesti kesän 1944 suurhyökkäyksen aikana todellinen rintamalle joutumisen mahdollisuus. Lisäksi on otettava huomioon, että kysymys oli hyvin nuorista, juuri 18 vuotta täyttäneistä henkilöistä.

Vuosien 1939-1945 sotien ajaksi katsottaisiin talvisodan aika 30.11.1939 - 13.3.1940, jatkosodan aika 25.6.1941 - 19.9.1944 ja Lapin sodan aika 15.9.1944 - 27.4.1945.

Mahdollisuutta kuntoutukseen ehdotetun lain nojalla ei pykälän 3 momentin mukaan olisi sillä, jolla on oikeus saada rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain mukaista kuntoutusta. Kuntoutusta ei myöskään voisi saada se, jolla on oikeus saada sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuu-

tuslain (279/1959), tapaturmavakuutuslain (608/1948) tai maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) taikka näitä vastaavan aikaisemman lain mukaista kuntoutusta. Viimeksi mainituilta osin pykälä vastaa rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettussa laissa olevaa säännöstä.

Kuntoutukseen hyväksytyn laituskuntoutusjakso voitaisiin pykälän 4 momentin perusteella jakaa aviopuolison kanssa. Myös rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettujen säännösten perusteella aviopuolison kuntoutusmahdollisuus koskee ainoastaan laituskuntoutusta.

2 §. *Todistus palvelusta.* Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että lain 1 §:n 2 momentin 1 ja 3—5 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden olisi osoitettava Sota-arkistolta haettavalla todistuksella osallistuneensa 1 §:ssä tarkoitettuun palvelukseen. Ensisijainen todistamisvelvollisuus palvelukseen osallistumisesta olisi todistuksen hakijalla.

Todistusta ei vaadittaisi 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuilta ulkomaalaisilta vapaaehtoisilta. Suurimmalla osalla heistä on jo ulkomaalaisen rintamasotilastunnus. Muidenkin ulkomaalaisten osalta Valtiokonttori voi melko yksinkertaisesti selvittää, onko henkilö palvelnut ulkomaalaisena vapaaehtoisena.

Todistuksen hakemiselle ehdotetaan säädettäväksi pykälän 2 momentissa määräaika siten, että hakemus olisi toimitettava Sota-arkistolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1999. Siihen mennessä laissa tarkoitettuihin ryhmiin kuuluvien sellaisten henkilöiden, jotka ovat kiinnostuneita kuntoutukseen pääsystä, voidaan olettaa saaneen tiedon oikeudesta kuntoutukseen ja hakeneen todistusta. Myös veteraanikuntoutukseen oikeuttavia tunnuksia on pitänyt hakea määrääjässä, joka on päättynyt vuoden 1994 lopussa. Määräajan asettamista puoltaa myös se, että tällöin hakemusten käsittelyyn liittyvä hallinnollinen järjestelmä voidaan lopettaa määräajan päätyttyä.

3 §. *Kuntoutuksen tavoite ja valintaperusteet.* Pykälässä määriteltäisiin kuntoutuksen tarkoitus ja kuntoutettavien valinnassa sovellettavat perusteet. Kuntoutuksen keskeisenä tavoitteena voidaan pitää laitoshuollon tarpeen ehkäisemistä. Pykälän 1 momentin säännös, jonka mukaan kuntoutuksen tarkoituksena on kuntoutettavan toimintakyvyn edistäminen ja säilyttäminen niin, että hän selviytyy mahdollisimman pitkään itsenäi-

sesti jokapäiväisistä toiminnoistaan, vastaa rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetussa laissa olevaa säännöstä.

Myös pykälän 2 ja 3 momentissa säädettyjä ehdotetut kuntoutettavien valintaperusteet vastaisivat veteraanikuntoutuksessa sovellettavia perusteita. Kuntoutuksen tarvetta arvioitaessa etusijalle olisi asetettava henkilöt, joilla on toimintakyvyn häiriötä aiheuttava vamma tai sairaus.

4 §. *Kuntoutuspalvelut ja palvelujen tuottajat.* Kuntoutuksena annettavien etuuksien ehdotetaan määräytyvän rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettujen säännösten mukaisesti. Rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 2 §:n mukaan rintamaveteraanien kuntoutus voidaan järjestää avo- tai laitostuntoutuksena ja siihen kuuluu tarpeellinen tutkimus ja hoito. Kuntoutuspalvelujen antotavoista ja määrästä säädetään tarkemmin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun asetuksen (1348/1988) 3 §:n 1 ja 2 momentissa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettyväksi kuntoutuksen antajista. Tarkoitus on, että kuntoutusta antaisivat pääsääntöisesti samat toimintayksiköt ja ammatinharjoittajat, jotka rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 4 §:n perusteella voivat antaa veteraanikuntoutusta. Ulkomaalaisen kuntoutus saattaa kuitenkin joissakin tapauksissa olla perusteltua järjestää kuntoutettavan kotimaassa sijaitsevassa kuntoutusyksikössä.

5 §. *Asiakasmaksut.* Pykälässä säädettyihin kuntoutuksen ja siihen liittyvän ylläpidon maksuttomuudesta kuntoutukseen oikeutulle.

6 §. *Matkakustannusten korvaaminen kuntoutettavalle.* Ehdotetun lain nojalla ei korvattaisi Suomessa asuvien kuntoutettavien matkakustannuksia ja ulkomailla asuvien matkakustannusten korvaaminenkin edellyttäisi erityisiä syitä. Suomessa asuvien kuntoutukseen liittyvät matkakustannukset jäävät yleensä suhteellisen vähäisiksi ottaen huomioon, että kuntoutusta antavia yksiköitä on runsaasti ja että kuntoutuspaikaksi voidaan

yleensä valita kuntoutettavan asuinpaikkaa lähimpänä oleva yksikkö. Ulkomailla vakinaisesti asuvien kuntoutettavien välttämättömien matkakustannusten korvaaminen voisi tulla kysymykseen lähinnä tapauksissa, joissa matkakustannukset muuten muodostuisivat tosiasiallisesti esteeksi kuntoutukseen osallistumiselle. Kustannukset voitaisiin Valtiokonttorin päätöksen mukaisesti korvata joko osittain tai kokonaan.

7 §. *Kuntoutuksen järjestämiseen liittyvä hallinto.* Tarkoituksena on, että kuntoutuksen otettavista päättäisi Valtiokonttori ja että se vastaisi muutenkin kuntoutuksen järjestämiseen liittyvien hallinnollisten tehtävien hoitamisesta. Koska kuntoutettavien määrä jäisi vuosittain todennäköisesti suhteellisen pieneksi, kuntoutushakemusten käsittely ja muut hallinnolliset tehtävät on järkevää keskittää yhteen paikkaan. Valtiokonttori on hoitanut ulkomaalaisten vapaaehtoisten rintamasotilaiden kuntoutuksesta ja rintamarahasta annetun lain mukaiset tehtävät kyseisen lain ollessa voimassa, ja se myös hyväksyy kuntoutukseen sellaiset rintamaveteraanit, joilla ei ole asuinpaikkaa Suomessa.

8 §. *Rahoitus.* Kuntoutuksen rahoitus ehdotetaan järjestettäväksi Raha-automaattiyhdistyksen tuottovaroilla. Tämä vastaa rintamaveteraanien kuntoutuksessa viime vuosina noudatettua pääasiallista rahoitustapaa.

9 §. *Muutoksenhaku.* Lain nojalla tehtävistä Sota-arkiston ja Valtiokonttorin päätöksistä saisi valittaa lääninoikeuteen hallintolainkäyttölain (586/1996) mukaisesti.

10 §. *Voimaantulo.* Pykälässä olisi taivomainen voimaantulosäännös.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1998.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Eräissä vuosien 1939 - 1945 sotien aikana tai niiden jälkeen sotiin liittyneissä tehtävissä palvellut voi saada kuntoutusta siten kuin tässä laissa säädetään.

Kuntoutusta voi saada:

1) se, jolle olisi annettu rintamasotilastunnuksesta annetussa asetuksessa (772/1969) tarkoitettu rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnuksesta annetussa asetuksessa (554/1978) tarkoitettu rintamapalvelustunnus tai rintamatunnuksesta annetussa asetuksessa (256/1988) tarkoitettu rintamatunnus, jos hän olisi hakenut sitä mainitussa asetuksessa säädettyinä määräaikana;

2) se, joka vuosien 1939 - 1945 sotien aikana on palvellut ulkomaalaisena vapaaehtoisena osallistuen varsinaisiin sotatoimiin Suomen puolustusvoimien joukoissa ja joka asuu Suomessa tai entisen Neuvostoliiton alueella;

3) se, joka vuosina 1945 - 1952 puolustusvoimien alaisena on osallistunut merimiinojen raivaukseen tai raivausesteiden purkamiseen merivoimien alusyksikössä tai maamiinojen raivaukseen Pohjois-Suomessa;

4) se, joka vuosien 1939 - 1945 sotien aikana on palvellut sairaanhoitotehtävissä puolustusvoimien hoitopaikassa;

5) se, joka vuosien 1939-1945 sotien aikana on palvellut puolustusvoimien koulutuskeskuksessa asevelvollisuuslain (219/1932) nojalla määrättyinä.

Kuntoutusta ei kuitenkaan voi saada se, jolla on oikeus saada kuntoutusta rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (279/1959), tapaturmavakuutuslain (608/1948) tai maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) taikka näitä vastaavan aikaisemman lain nojalla.

Kuntoutukseen hyväksytyn laitospalvelusjakso voidaan jakaa aviopuolison kanssa.

2 §

Todistus palvelusta

Kuntoutuksen saamiseksi 1 §:n 2 momentin 1 tai 3—5 kohdassa tarkoitettun henkilön tulee osoittaa, että hän on osallistunut asianomaiseen palvelukseen. Palvelus osoitetaan todistuksella, jonka antaa hakemuksesta Sota-arkisto.

Hakemus todistuksen saamiseksi on toimitettava Sota-arkistolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1999.

3 §

Kuntoutuksen tavoite ja valintaperusteet

Kuntoutuksen tarkoituksena on kuntoutettavan toimintakyvyn edistäminen ja säilyttäminen niin, että hän mahdollisimman pitkään selviytyy itsenäisesti jokapäiväisistä toiminnoistaan.

Kuntoutukseen voidaan valita sellainen 2 §:ssä tarkoitettun todistuksen saanut tai 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu henkilö, jolle kuntoutuksen antaminen toimintakyvyn edistämiseksi, säilyttämiseksi tai muusta syystä on tarpeellista.

Kuntoutukseen hyväksyttäviä valittaessa tulee ottaa huomioon kuntoutuksen tarve ja kiireellisyys. Erityistä huomiota on kiinnitettävä siihen, että sillä, jonka vamma tai sairaus aiheuttaa toimintakyvyn häiriötä, on mahdollisuus päästä kuntoutukseen.

4 §

Kuntoutuspalvelut ja palvelujen tuottajat

Tämän lain nojalla annettavista kuntoutus-

palveluista on voimassa, mitä rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetussa laissa ja sen nojalla säädetään kuntoutuksen antamistavoista, sisällöstä ja määrästä.

Kuntoutusta voivat antaa rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitetut palvelujen tuottajat. Ulkomaalaisen kuntoutus voidaan kuitenkin järjestää myös kuntoutettavan kotimaassa sijaitsevassa Valtiokonttorin hyväksymässä kuntoutusyksikössä.

5 §

Asiakasmaksut

Tämän lain nojalla järjestettävästä kuntoutuksesta ja siihen liittyvästä ylläpidosta ei peritä maksua tai korvausta kuntoutukseen oikeutetulta.

6 §

Matkakustannusten korvaaminen kuntoutettavalle

Tämän lain nojalla ei korvata kuntoutukseen liittyvistä matkoista Suomessa asuvalle kuntoutettavalle aiheutuneita kustannuksia. Valtiokonttori voi päättää, että ulkomailla vakinaisesti asuvalle Suomessa annettavaan kuntoutukseen liittyvistä matkoista aiheutuneet välttämättömät matkakustannukset korvataan osittain tai kokonaan, jos korvaamiseen on erityistä syytä.

7 §

Kuntoutuksen järjestämiseen liittyvä hallinto

Kuntoutukseen otettavat hyväksyy Valtiokonttori. Valtiokonttori vastaa muutenkin tässä laissa tarkoitetun kuntoutuksen järjestämiseen liittyvistä hallinnollisista tehtävistä.

8 §

Rahoitus

Kuntoutuksesta ja siihen liittyvästä ylläpidosta sekä 6 §:ssä tarkoitetuista matkakustannuksista aiheutuvat menot korvataan Raha-automaattiyhdistyksen tuotosta valtion vuotuisen talousarvioon tarkoitusta varten varatun määrärahan rajoissa.

9 §

Muutoksenhaku

Sota-arkiston 2 §:n ja Valtiokonttorin 6 tai 7 §:n nojalla tekemästä päätöksestä saa valittaa lääninoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

10 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 1997

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri Terttu Huttu-Juntunen

